



"Επειδάν γαρ τι δόξη και ψηφισθή"

Ημερομηνία δημοσίευσης: 08/07/2015, 11:03

Τελευταία ενημέρωση: 08/07/2015, 11:04

Η διαφαινόμενη επιτέλους εθνική συνεννόηση (μετά το ξεκάθαρο «όχι» στο δημοψήφισμα της 5ης/7/2015) υπενθυμίζει σε κάθε περίπτωση όχι μόνο την επιζήμια τον τελευταίο χρόνο δυστοκία στη λήψη αποφάσεων, αλλά πολύ περισσότερο την απροθυμία του πολιτικού μας κόσμου, αν όχι την ανικανότητα και ανειλικρίνεια - στην προώθηση της εφαρμογής τους. Φαίνεται πως διαχρονικά "τιμούμε" τους προγόνους μας.

Του Κώστα Ν. Κωνσταντίνου*

Θυμήθηκα γι' αυτό τον "Υπέρ της Ροδίων Ελευθερίας" λόγο, που εκφωνήθηκε το 351 π.Χ. στην Εκκλησία του Δήμου.

Ο ρήτορας Δημοσθένης επιπλήττει τους Αθηναίους, μεταξύ άλλων, και για την αδράνεια που δείχνουν στην εκτέλεση των αποφάσεων, υπενθυμίζοντάς τους ότι, «όταν κάτι θεωρηθεί σωστό και ψηφιστεί, ακόμα και τότε απέχει τόσο από το να γίνει πράξη, όσο και πριν αποφασιστεί (έπειδάν γάρ τι δόξη και ψηφισθῇ, τὸτ' ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὶν δόξαι, προοίμιο, 1-2, σχολικό βιβλίο. Αλλά είπαμε, «τίποτα δε μαθαίνει κανείς στο σχολείο»...).

Γνωρίζοντας κανείς το σωστό παίρνει αποφάσεις, δύσκολα όμως τις πραγματοποιεί. Και η δυσκολία

εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερη ὅσο πιο ἰσχυρὸς εἶναι ὁ ἀντίπαλος συμπαίκτης. Ἡ ὁ εταίρος.

Δεν ἀμφιβάλλω ὅτι οἱ πολιτικοὶ μας ταγοὶ ἔχουν (ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐλπίζω νὰ ἀπέκτησαν ἐσχάτως) συναίσθησιν τῆς κρισιμότητος τῶν περιστάσεων γιὰ συλλογικὴ προσπάθεια, με σκοπὸ τὴν ἐπίτευξιν μιᾶς ὅσο το δυνατόν γρηγορότερης συμφωνίας με τὴν Εὐρώπῃ που θὰ ὁδηγήσῃ σε βαθιὲς τομὲς στὸ ἐσωτερικὸ καὶ δε θὰ βυθίσει ἀκόμη περισσότερο τὴ χώρα στὴν οικονομικὴ ὑφεση. Ἀρκετὰ πληρώσαμε μέχρι τῶρα, καὶ θὰ πληρώσουμε ἀκόμη στὴν κυριολεξίᾳ τὰ κομματικὰ παιχνίδια.

Ὁ πολίτης πρέπει νὰ γνωρίζει ὅτι στὴν πατρίδα μας σήμερα τίποτα δὲν προσφέρεται γιὰ πανηγυρισμοὺς καὶ ἐξωπραγματικὲς προσδοκίες, μετὰ τὸ καθυστερημένο καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων περιττὸ δημοψήφισμα. Παρὰ τὴ δεδηλωμένη ἀντίθεση μεγάλου μέρους τοῦ κυβερνώντος συνασπισμοῦ στὴν ἰδέα τῆς Εὐρώπης, τῶρα που ἡ ρῆξις δὲν εἶναι πλέον ἐπιλογὴ (κατὰ τὴν ἀνακουφιστικὴ ἐρμηνεία τῆς καθησυχαστικῆς δῆλωσης τοῦ πρωθυπουργοῦ) εἶναι δύσκολο νὰ πεισθῶ ὅτι μπορεῖ νὰ υπάρξει καλύτερη συμφωνία, γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὸ πρὶν τὸ δημοψήφισμα ἴδιο ἐπιχείρημα. Μακάρι. Εὐκόλα ψηφίζει κανεὶς, δύσκολα πραγματοποιεῖ, ὅπως εἶπαμε πιο πάνω.

Σε κάθε περίπτωση, σε ἓνα δημοκρατικὸ πολίτευμα καμία δημοκρατία δὲν νικά οὔτε ἡττάται ἀλλὰ λειτουργεῖ, ἀφοῦ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (Πολιτικά, Γ, 1-4, σχολικὸ βιβλίον - ἀλλὰ εἶπαμε στὸ σχολεῖο δε μαθαίνει κανεὶς τίποτα...) «πολλοὶ καθὼς εἶναι, ὁ καθένας διαθέτει ἓνα μῦριον ἀρετῆς καὶ φρόνησης, καὶ ἔτσι, ἐνωμένοι οἱ πολλοὶ γίνονται, κατὰ κάποιον τρόπο, ἓνας ἄνθρωπος με πολλὰ πόδια, με πολλὰ χέρια καὶ με πολλὰς αἰσθήσεις καὶ με ἀνάλογη, βέβαια, ἀρετὴ καὶ ἐξυπνάδα».

Τῶρα που θὰ φανοῦν πολὺ εὐκόλα καὶ σύντομα στὴν τσέπη μας τὰ ἀκόμη πιο δύσκολα που ἐρχονται, χρειάζεται ομοψυχία. Καὶ στήριξις στὴν Πολιτεία. Γιατὶ στὴ γεωπολιτικὴ γειτονιά που ζοῦμε, με τις ἔντονες ἐξ Ἀνατολῶν ἀλλὰ καὶ Βορρὰ πιέσεις, ἀνησυχῶ ἔντονα. Ἀνησυχῶ γιὰ τις σκέψεις φίλων καὶ ἐχθρῶν. Καὶ ἐδῶ δε χωρεῖ κανένα «ἐντὸς ἢ ἐκτὸς» δημοψήφισμα.

Διαφορετικὰ, γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στους πολυχρησιμοποιημένους τὸν τελευταῖον καιρὸ προγόνους μας, θὰ ὁμοιάσουμε θλιβερὰ με τοὺς ἀρχαίους Ἀθηναίους οἱ ὁποῖοι, ὅταν οἱ νικητὲς Σπαρτιάτες ἐπέβαλαν τοὺς ὅρους τοὺς το 404 π.Χ. με τὴ λήξιν τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου, «γκρέμιζαν τὰ τείχη με πολλὴ προθυμία ὑπὸ τοὺς μουσικοὺς ἤχους αὐλητριδῶν, θεωρώντας ὅτι ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα ἦταν ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος» («καὶ τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητριδῶν πολλῇ προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας», Ξενοφώντος Ἑλληνικά, βιβλίον 2, κεφάλαιον 2, σχολικὸ βιβλίον. Ἀλλὰ εἶπαμε: «τίποτα δε μαθαίνει κανεὶς στὸ σχολεῖον...»).

*Ὁ Κώστας Ν. Κωνσταντίνου εἶναι καθηγητὴς φιλόλογος στὸ 3ο Γενικὸ Λύκειον, πρῶν διευθυντῆς τοῦ 5ου Γενικοῦ Λυκείου.